

TORAH OHR • PARSHAS VAYEITZEI • MAAMAR 1

ושבתי בשלום אל בית אבי והיה הוי' לי...

„Und ich werde in Frieden zum
Haus meines Vaters zurückkehren“

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

DIE CHASSIDISCHE PARSHA

likuteitorah.com/de/torah-ohr/vayeitzei/1/

1 ושבתי בשלום אל בית אבי והיה הוי' לי לאלקים והאבן הזאת אשר שמתני מצבה יהיה בית אלקים כו'.

„Und ich werde in Frieden zum Haus meines Vaters zurückkehren, und Havayah wird mir Elokim sein; und dieser Stein, den ich als Säule aufgerichtet habe, wird ein Haus Elokims sein“ usw.

וצריך להבין השייכות של האבן עם שם הוי' שכשהוי' יהיה לאלקים אז דוקא יהיה האבן בית אלקים כו'.

Nun gilt es, den Zusammenhang zwischen dem Stein und dem Namen Havayah zu verstehen: dass der Stein gerade dann ein Haus Elokims sein wird, wenn Havayah Elokim sein wird usw.

גם צריך להבין כי לשון האבן הזאת הוא לשון נקיבה ומלת יהי [יהיה] הוא לשון זכר.

Wir müssen auch verstehen, [warum] die Wendung „dieser Stein“ (ha'even hazos) in der weiblichen Form steht, während das Wort „wird sein“ (yihyeh) in der männlichen Form steht.

2 ולהבין את כל הנ"ל צריך להקדים ולבאר מ"ש לעיל מניה ופגע במקום ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וגו' וישם אותה מצבה כו'

Um all das oben Gesagte zu verstehen, müssen wir zunächst voranstellen und erläutern, was unmittelbar davor geschrieben steht: „Und er traf auf den Ort ... und nahm von den Steinen des Ortes und legte [sie] an sein Kopfende“ usw., „und er richtete ihn als einen Pfeiler auf“ usw.

וצריך להבין ענין האבנים מה הן. וגם מה שהיו תחלה אבנים הרבה כמ"ש ויקח מאבני המקום וגו'.

Und wir müssen die Bedeutung der Steine verstehen: Was sind sie? Und auch, warum es anfangs viele Steine waren, wie geschrieben steht: „Und er nahm von den Steinen des Ortes“ usw.

3 ויעקב עשה מהן אבן אחת כו'. אך הנה בריש הפרשה כתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה.

Und Yaakov machte aus ihnen einen einzigen Stein usw. Doch am Anfang der Parascha steht geschrieben: „Und Yaakov zog aus Be'er Sheva aus und ging nach Charan.“

פ"י יעקב הוא בחי' יו"ד עקב שהוא בחי' המשכת חכמה עילאה שהוא בחי' י' למטה מטה גם בבחי' עקביים.

Die Erklärung: Yaakov ist die Ebene von yud-akev (einem yud [und] einer Ferse), also die Herabführung der oberen Weisheit (Chochmah), die der Ebene des yud entspricht, bis ganz nach unten, sogar in die Ebene der Fersen.

4 וזהו ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה שבחיי יעקב הוא הממשיך מבחי' באר שבע שהוא למעלה מעלה איהו וחיוהי וגרמוהי חד עד השתלשלות למטה מטה למדרגה היותר תחתונה שהוא בחי' חרן וכאשר יבואר לקמן בעז"ה [בעזרת השם].

Und dies ist [die Bedeutung von] „Und Yaakov zog von Be'er Sheva aus und ging nach Charan“: Die Ebene Yaakov ist es, die von der Ebene Be'er Sheva herabzieht, die auf der allerhöchsten Ebene steht, [wo] „Er und Seine Lebenskräfte und Seine Gefäße eins sind“, durch die stufenweise Herabfolge der Welten (Hishtalshelus) bis hinab zum Allerniedrigsten, zur untersten Stufe, die die Ebene Charan ist, wie unten, mit G-ttes Hilfe, erklärt werden wird.

5 וכמ"ש צוה ישועות יעקב. ישועות הם ש"ע [ש"ע (370)] נהורין עילאין ובחי' יעקב מחבר וממשיך אותן למטה בבחי' עקביים ג"כ.

Wie geschrieben steht: „Gebiete die Rettungen (yeshuos) Yaakovs.“ Yeshuos sind die dreihundert-siebzig (shin-ayin) erhabenen Lichter, und die Ebene (Bechinah) Yaakovs verbindet sie und zieht sie auch nach unten, bis in die Ebene der Fersen.

וגם ישועות הוא מלשון שעה כמ"ש וישע ה' אל הבל וגו' שהוא בחי' ירידת והמשכת אורו ית' למטה מטה כו'.

Yeshuos leitet sich auch vom Wort für „Sich-Zuwenden“ (she'iyah) ab, wie geschrieben steht: „Und Havayah wandte sich (vayisha) Hevel zu“ usw. Dies ist das Herabsinken und Herabziehen Seines Lichts, gesegnet sei Er, bis ganz nach unten usw.

אך בהשתלשלות אור ה' כ"כ [כל כך] בצמצומים רבים עד שבא גם למטה בבחי' חרן נעשה עלמא דפרודא לגמרי וכמ"ש ונהר יוצא מעדן שהוא בחי' חכמה עילאה להשקות את הגן כו'.

Doch wenn das Licht G-ttes so weit herabsteigt und dabei viele Einschränkungen (Tzimtzumim) durchläuft, bis es auch zur Ebene Charans gelangt, wird es zu einer Welt völliger Getrenntheit, wie geschrieben steht: „Ein Fluss geht von Eden aus“ – Eden ist die Ebene der überirdischen Weisheit (Chochmah) – „um den Garten zu bewässern“ usw.

6 ומשם יפרד שכשנמשך משם בהשתלשלות רבות וצמצומים רבים נעשים בחי' נפרדים בתכלית. ויעקב אע"ה [אבינו עליו השלום] רצה להעלותם למעלה מעלה שיהי' [שיהיה] גם למטה בחי' יחוד ובטול ממש כמו שהוא למעלה חיוהי וגרמוהי חד כו'.

„Und von dort teilt es sich“: Wenn es von dort durch viele Stufen der Herabfolge der Welten (Hish-talshelus) und viele Einschränkungen (Tzimtzumim) herabgezogen wird, werden sie zu völlig getrennten Wesen. Unser Vater Yaakov, Friede sei auf ihm, wollte sie bis in höchste Höhen erheben, sodass auch unten wirkliche Einheit und Selbstaufhebung (Bittul) herrschen würden, genau wie oben, [wo] „Seine Lebenskräfte und Seine Gefäße eins sind“ usw.

7 ולזאת נאמר ויקח מאבני המקום כו'. כי הנה נודע שאבנים נקראו אותיות וכמ"ש בס"י [בספר יצירה] שני אבנים בונות שתי בתים של אבנים בונות ששה בתים כו'

Deshalb heißt es: „Und er nahm von den Steinen des Ortes“ usw. Denn es ist bekannt, dass Buchstaben „Steine“ genannt werden, wie es im Sefer Yetzirah heißt: „Zwei Steine bilden zwei Häuser; drei Steine bilden sechs Häuser“ usw.

להיות כמו שמאבנים הרבה נעשה בית אחד שיכולים לדור בתוכו כמו"כ [כמו כן] מאותיות הרבה נעשו תיבות שבהם התלבשו' השכל וגם

Denn so wie aus vielen Steinen ein Haus entsteht, in dem man wohnen kann, so entstehen aus vielen Buchstaben Wörter, in denen der Intellekt eingekleidet ist.

כמו שהאבנים הם בחי' דומם שהוא מדרגה היותר תחתונה מכל הדי' יסודות דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] כמו כן האותיות לגבי השכל המלוכש בהם הם בחי' דומם בתכלי' [בתכלית] שאינם מערך השכל כלל.

Und so wie die Steine zur Stufe des Unbelebten gehören, der niedrigsten Stufe der vier Grundkategorien - unbelebte, pflanzliche, tierische und sprechende Wesen -, so gehören auch die Buchstaben, verglichen mit dem in ihnen eingekleideten Intellekt, gänzlich zur Stufe des Unbelebten, denn sie stehen in keinerlei Verhältnis zum Intellekt.

נמצא מובן מכל הנ"ל שאבנים נקראו אותיות וכמו"כ [וכמו כן] הוא למעלה. דהנה כתיב בדבר ה' שמים נעשו כו'.

Aus all dem oben Gesagten wird somit verständlich, dass Buchstaben „Steine“ genannt werden. So ist es auch oben, denn es steht geschrieben: „Durch das Wort Havayahs wurden die Himmel geschaffen“ usw.

8 וכמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים. פי' שחיות כל העולמות שהם עולמות עד אין קץ וכמ"ש היש מספר לגדודיו.

Und wie geschrieben steht: „Deine Königsherrschaft ist eine Königsherrschaft über alle Welten.“ Die Erklärung: [was die Lebenskraft aller Welten betrifft] – Welten ohne Ende, wie geschrieben steht: „Gibt es eine Zahl für Seine Heerscharen?“ –, dennoch stammen Quelle und Wurzel ihrer Lebenskraft allein von der Ebene Seiner Königsherrschaft (Malchus), der Ebene des Wortes G-ttes usw., das ihnen Lebenskraft verleiht und sie ständig aus dem Nichts ins Sein bringt.

הנה עכ"ז [עם כל זה] מקור ושרש חיותם אינו אלא מבחי' מלכותו שהוא בחי' דבר ה' כו' המחיה ומהוה אותם מאין ליש תמיד. להיות שהם נבראים בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] שיש גבול להשגתן ומהארץ לרקיע מהלך ת"ק שנה כו'.

[Dies ist so,] weil sie begrenzte Geschöpfe sind, deren Erkenntnisvermögen begrenzt ist, und „von der Erde bis zum Firmament ist es ein Weg von fünfhundert Jahren“ usw.

9 ואינם כלל בערך לגבי אור ה' שהוא בבחי' א"ס המתגלה בעולמות עליונים. ולזאת אין יכולים לקבל חיותם

Und sie stehen in überhaupt keinem Vergleich zu dem Licht G-ttes, das auf der Ebene des Unendlichen (Ein Sof) steht und sich in den höheren Welten offenbart.

רק מבחי' דבר ה' שהם אותיות שנבראו בהם שמים וארץ כו' שהם בחי' דומם לגבי אור א"ס ב"ה

Daher können sie ihre Lebenskraft nur aus der Ebene des Wortes G-ttes empfangen, nämlich aus den Buchstaben, durch die Himmel und Erde erschaffen wurden usw.; diese stehen im Verhältnis zum unendlichen Licht (Or Ein Sof), gesegnet sei Er, auf der Stufe des Unbelebten.

וכמ"ש קדוש ה' צבאות וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אות הוא בצבאות שלו ואף שהם אלף אלפין כמ"ש אלף אלפין ישמשונה ורבו רבבן קדמוהי וגו' וכמ"ש היש מספר לגדודיו.

Wie geschrieben steht: „Heilig ist der unaussprechliche g-ttliche Name (Havayah) der Heerscharen (Tzeva-os)“, und wie unsere Weisen seligen Andenkens sagten: „Er ist ein os (Zeichen oder Buchstabe) unter seinen Heerscharen (Tzeva-os).“

עכ"ז [עם כל זה] מאחר שהם בעלי גבול חיותם אינו אלא מבחי' אות א' בלבד שהוא בחי' דומם לגמרי לגבי שם הוי' שהוא בבחי' א"ס כו' כנ"ל.

Und obwohl sie Tausende von Tausenden sind, wie geschrieben steht: „Tausend Tausende dienten Ihm, und Myriaden von Myriaden standen vor Ihm“ usw., und wie geschrieben steht: „Gibt es eine Zahl für seine Scharen?“, so stammt ihre Lebenskraft dennoch, da sie begrenzt sind, allein aus der Ebene eines einzigen Buchstabens, der im Verhältnis zum Namen Havayah, der auf der Ebene des Unendlichen steht, völlig dem Unbelebten angehört, wie oben erwähnt.

10 והנה השתלשלות כל העולמות ברבוי רבבות מדרגות תלוי הכל לפי אופן צירופי האותיות שבבחינת דבר ה' להתהוות נבראים פרטיים בעלי גבול ונפרדים כו'.

Nun hängt die stufenweise Herabfolge aller Welten über Abertausende und Abertausende von Stufen ganz von der Art der Verbindungen der Buchstaben auf der Ebene des Wortes G-ttes ab, durch das einzelne geschaffene Wesen entstehen, begrenzt und voneinander getrennt usw.

ויעקב אע"ה [אבינו עליו השלום] רצה להעלותם למעלה. לזאת ויקח מאבני המקום שהם אותיות הרכה ועשה מהן אבן אחת

Und Yaakov, unser Vater, Friede sei mit ihm, wollte sie nach oben erheben. Deshalb „nahm er von den Steinen des Ortes“, die viele Buchstaben sind, und machte aus ihnen einen Stein, nämlich den Buchstaben Yud; dies ist [die Bedeutung von] „und er legte [ihn] an sein Kopfende“ usw.

שהוא אות היו"ד שזהו וישם מראשותיו כו' שכמו שלמטה באדם יש שכל ומדות והאותיות הם המלבישים לבחי' שכל ומדות שמתלבשים בהם.

Denn so wie es unten im Menschen Verstand und Gefühlsattribute (Middos) gibt und die Buchstaben es sind, die den Verstand und die Gefühlsattribute bekleiden, welche in ihnen gekleidet sind,

כמו"כ [כמו כן] למעלה יש בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] וז"ת [זו"ת תחתונות] רק שם הוא חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא בכינה ידיעא ולא מכל מדות אל"ן ששם הוא בבחי' יחוד ובטול בתכלית.

so gibt es auch oben die Ebenen der Weisheit (Chochmah), des Verständnisses (Binah) und des Wissens (Daas) sowie der sieben unteren [g-ttlichen Attribute (Sefiros)]. Nur ist Er dort „weise, aber nicht mit einer erkennbaren Weisheit; verständig, aber nicht mit einem erkennbaren Verständnis“ und keine dieser Eigenschaften, denn dort ist alles in einem Zustand völliger Einheit und Selbstaufhebung (Bittul).

11 וכמ"ש לך ה' הגדולה כו' וחיוהי וגרמוהי חד כו'. ובח"י דבר ה' הם האותיות שבהם מתלבשים חב"ד [חכמה בינה ודעת] ומדות שהם ע"ס [עשר ספירות] עליונות.

Wie geschrieben steht: „Dir, Havayah, gehört die Größe“ usw. und: „Seine Lebenskräfte und Seine Gefäße sind eins“ usw. Und die Ebene (Bechinah) des Wortes G-ttes besteht aus den Buchstaben, in denen die Weisheit (Chochmah), das Verständnis (Binah) und das Wissen (Daas) sowie die Gefühlsattribute (Middos) eingekleidet sind, die zusammen die zehn oberen g-ttlichen Attribute (Sefiros) bilden.

ובח"י אות היו"ד שהיא נקודה קטנה מרמז על היות שבו מתלבש בח"י חכמה שהוא בח"י אין ובטול בתכלית.

Und die Ebene des Buchstabens yud, eines kleinen Punktes, deutet darauf hin, dass die Ebene von Chochmah, die ihrerseits die Ebene von ayin [dem Nichts] und der völligen Selbstaufhebung (Bit-tul) ist, in ihm eingekleidet ist.

12 ואות הה"א שהיא בח"י התפשטות אורך ורוחב מרמז על שהוא בח"י לכוש לבחי בינה וכו'.

Und der Buchstabe Hei, der sich in Länge und Breite ausdehnt, weist darauf hin, dass er ein Gewand für die Ebene des Verständnisses (Binah) ist usw.

וכמו"כ [וכמו כן] שאר האותיות שבהם מתלבשים בח"י מדות העליונות. וזהו שיעקב עשה מכל האבנים אבן אחת שהוא אות היו"ד להעלותן לבחי חכמה עילאה.

Und ebenso sind in den übrigen Buchstaben die Ebenen der oberen Gefühlsattribute (Middos) eingekleidet. Und deshalb machte Yaakov aus allen Steinen einen einzigen Stein, nämlich den Buchstaben Yud: um sie zur Ebene der übergeordneten Chochmah zu erheben.

13 ואזי אח"כ וישם אותה מצבה הוא בח"י אות הוא"ו שעשה והמשיך מבחי י' לבחי ו' להיות התלבשות בח"י חכמה עילאה למטה בבחי תומ"צ [תורה ומצות] וכנודע תמונת אות הוא"ו שעל ראשו נקודת היו"ד

Und danach ist „und er stellte sie als eine Säule auf“ die Ebene (Bechinah) des Buchstabens vav: Er gestaltete und zog [ihn] von der Bechinah der yud zur Bechinah der vav herab, damit die überirdische Weisheit (Chochmah) unten in Tora und mitzvos eingekleidet würde.

ואח"כ הולך ומתמשך למטה כמו כן אורייתא מחכמה עילאה נפקת ונמשך ומתפשט למטה בדברים גשמיים כו'.

Bekanntlich hat die Form des Buchstabens vav an ihrer Spitze den Punkt der yud, und danach setzt sie sich weiter nach unten fort. Ebenso „geht die Tora aus der überirdischen Chochmah hervor“ und wird nach unten herabgezogen und breitet sich in körperlichen Dingen aus usw.

14 וזהו ויצוק שמן על ראשה פי' שמן הוא בחי' חכמה עילאה וכמ"ש שמן משחת קדש.

Und dies ist [die Bedeutung von] „und er goss Öl auf seine Spitze“. Die Erklärung: Öl ist der Aspekt (Bechinah) der höheren Weisheit (Chochmah), wie es heißt: „Öl der heiligen Salbung“.

להיות גלוי בחי' חכמה עילאה ממש למטה בבחי' מצבה הנ"ל שהוא בחי' תורה ומצות שמלובשים למטה בדברים גשמיים המחליף פרה בחמור כו' כשר פסול כו' עכ"ז [עם כל זה] יהיה בהם גילוי בחי' חכמה עילאה ממש כמו שהוא למעלה.

[Dies ist] damit sich die höhere Chochmah selbst unten in der oben erwähnten Bechinah offenbare, nämlich in der Säule, die die Bechinah von Torah und mitzvos darstellt; diese sind unten in materielle Dinge gekleidet: „wer eine Kuh gegen einen Esel eintauscht“ usw., „koscher [und] ungültig“ usw. Dennoch wird sich in ihnen die höhere Chochmah selbst offenbaren, genau wie sie oben ist.

15 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מה להלן באימה וביראה אף כאן באימה וביראה. פי' מה להלן בשעת מתן תורה על הר סיני שהיו באימה וביראה שאז הי' [היה] בחי' גילוי בתכלית ששמעו מפי עצמות המאציל אנכי ה' אלקיך כו'.

Und wie unsere Weisen seligen Andenkens gesagt haben: „Wie dort [Furcht und Ehrfurcht herrschten], so auch hier [müssen sie herrschen]“. Das heißt: „Wie dort“ – zur Zeit der Übergabe der Torah auf dem Berg Sinai –, als sie in Furcht und Ehrfurcht waren, denn damals fand eine Offenbarung im höchsten Maß statt; sie hörten aus dem Mund der Essenz des Emanators: „Ich bin Hava-yah, dein G-tt“, usw.

אף כאן היינו אף כמו שהתורה מלובשת למטה בדברים גשמיים יהי' [יהיה] ע"י גילוי חכמה עילאה ממש כמו שהי' [שהיה] אז וכמ"ש ואשים דברי בפיך כו'.

„So auch hier“: Das heißt, selbst wenn die Torah unten in körperliche Dinge gekleidet ist, soll dies durch eine Offenbarung der höheren Weisheit (Chochmah) selbst geschehen, so wie es damals war, wie geschrieben steht: „Und ich habe meine Worte in deinen Mund gelegt“, usw.

16 ולהיות גילוי כזה למטה הוצרך יעקב מתחלה להעלותן למעלה מעלה לבחי' סוכ"ע. וכמ"ש וירימה מצבה להיות כי נעוץ סופן בתחלתן ועי"ז נעוץ תחלתן בסופן כו' שמדרגה היותר גבוה יותר יכולה לירד ולהתפשט מטה מטה כידוע:

Damit eine solche Offenbarung unten stattfinden könne, musste Yaakov sie zunächst ganz nach oben erheben, auf die Ebene des Lichts, das alle Welten umfasst (Sovev Kol Almin). Wie geschrieben steht: „Und er richtete es als Säule auf“; denn „ihr Ende ist in ihren Anfang hineingekeilt“, und dadurch ist „ihr Anfang in ihr Ende hineingekeilt“ usw. Denn je höher eine Stufe ist, desto mehr vermag sie hinabzusteigen und sich immer weiter nach unten auszubreiten, wie bekannt.

17 וזהו ושבתי בשלום אל בית אבי והי' [והיה] הוי' לי לאלקים. שכל זה יהיה עי"י העלאות והמשכות שממטה למעלה ומלמעלה למטה שהוא בחי' וישם מראשתיו כו'

Und dies ist [die Bedeutung von] „Und ich werde in Frieden zum Haus meines Vaters zurückkehren, und Havayah wird mir Elokim sein“: All dies wird durch Erhebungen und Herabziehungen geschehen, von unten nach oben und von oben nach unten. Dies entspricht der Ebene von „und er legte [sie] an sein Kopfbende“ usw. und danach „und er goss Öl darauf“ usw., wie oben erwähnt.

ואח"כ ויצק עליה שמן כו' כנ"ל כי הנה אבי קאי על יצחק וכמ"ש כי אתה אבינו שלע"ל [שלעתיד לבוא] יאמרו על יצחק כי אתה אבינו כו'.

Denn „mein Vater“ bezieht sich auf Yitzchak, wie geschrieben steht: „Denn Du bist unser Vater“; denn in der kommenden Zeit werden sie über Yitzchak sagen: „Denn du bist unser Vater“ usw.

18 והנה יצחק הוא מלשון צחוק ותענוג וכמ"ש צחק עשה לי כו' כל השמע יצחק לי

Nun leitet sich der Name Yitzchak vom Begriff Tzechok (Lachen) und vom Entzücken her, wie geschrieben steht: „[G-tt] hat mir Lachen bereitet“, usw., „wer immer es hört, wird mit mir lachen“.

והוא לשון עתיד שיתגלה בחי' התענוג העליון שלמעלה והוא עי"י בחי' הברוריי [הברורים / הברורין] שלמטה בבחי' אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא עי"י העלאות והמשכות כנ"ל.

Und [Yitzchak, „er wird lachen“,] steht in der Zukunftsform, [was bedeutet,] dass das höchste Entzücken, das über allem steht, offenbar werden wird; dies geschieht durch die Läuterungen (Beirurim) unten, in der Weise der Unterwerfung (Iskafya) und Umwandlung (Is'hapcha) von Finsternis in Licht, durch die oben erwähnten Erhebungen und Herabziehungen.

19 וכמו התענוג והצחוק שלמטה שאינו אלא מאיזו שינוי והתחדשות כמו למשל צפור המדברת וכדומה שאין דרכה וטבעה לדבר משא"כ מאדם המדבר אין מקבלים תענוג כלל לפי שדרכו בתמידות לדבר. וכמו"כ [וכמו כן] ממש למעלה.

Wie das Entzücken (Taanug) und das Lachen unten, die nur aus einer gewissen Veränderung und Neuheit hervorgehen, etwa bei einem sprechenden Vogel und dergleichen, dessen Art und Natur es nicht entspricht zu sprechen; von einem Menschen dagegen, der spricht, empfindet man überhaupt kein Entzücken, da es seiner ständigen Gewohnheit entspricht zu sprechen. Und ganz genauso ist es oben.

הנה בחי' יעקב הוא י' עקב שהוא בחי' ירידת והשתלשלות אלקות עד למטה מטה גם בבחי' עקביי' שהם עולמות הנפרדים לגמרי ובעלי גבול כו'.

Nun ist die Ebene von Yaakov yud-akev: das Herabsteigen und die stufenweise Herabfolge der G-tlichkeit bis ganz nach unten, sogar bis hin zur Ebene der Fersen, die die völlig getrennten und begrenzten Welten sind usw.

20 וכמ"ש ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה שנמשך ונשתלשל בהשתלשלות וצמצומים כ"כ [כל כך] להתהוות יש מאין בעלי גבול ועלמין דפרודי

Wie geschrieben steht: „Und Yaakov zog von Be'er Sheva aus und ging nach Charan“: [die G-tlichkeit] wurde durch die stufenweise Herabfolge der Welten (Hishtalshelus) und so viele Einschränkungen (Tzimtzum) herabgezogen und stieg herab, damit begrenzte Wesen und Welten der Getrenntheit aus dem Nichts ins Dasein treten würden,

שהם בחי' נברא"י [נבראים] נפרדים שהם בחי' יש ונפרד בפ"ע [בפני עצמו] שנק' חר"ן והוא מלשון נחר גרוני כו'.

die getrennte Geschöpfe sind, ein Yesh (ein als eigenständig empfundenen Sein) und für sich selbst getrennt; [dies] wird Charan genannt und leitet sich von dem Ausdruck „mein Hals ist ausgedörnt (nichar)“ usw. ab.

והיינו שהחיות אלקות הנמשך ומתלבש בהם שנק' בחי' גרון שהוא קול כנודע מכוסה ומוסתר בהם לגמרי עד

Das heißt: Die g-tliche Lebenskraft (Chayus), die in sie herabgezogen und in ihnen eingekleidet wird und als Ebene der Kehle bezeichnet wird – die, wie bekannt, die Stimme ist –, ist in ihnen vollständig verhüllt und verborgen,

שהם עלמין דפרודי וחשך לגמרי כאלו הם יש ונפרד בפ"ע [בפני עצמו] ואזי נקי חרן לשון נחר גרוני כו'. וכמ"ש נאלמתי דומיה כו'.

bis sie Welten der Getrenntheit und völliger Finsternis sind, als wären sie eigenständige, für sich selbst getrennte Wesen; dann wird es Charan genannt, im Sinne von „mein Hals ist ausgedörnt“ usw. Und wie geschrieben steht: „Ich verstummte in Schweigen“ usw.

21 והנה תכלית המכוון בירידת והשתלשלות אור ה' כ"כ [כל כך] למקום חשך ועלמין דפרודי. היינו בכדי שיהי' [שיהיה] אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא כו'

Nun besteht der letzte Zweck des Abstiegs und der stufenweisen Herabfolge des Lichts G-ttes (Hishtalshelus) bis hinab an einen Ort der Finsternis und der Welten der Getrenntheit darin, dass es zu einer Unterwerfung und Verwandlung der Finsternis in Licht kommt usw.:

להפוך את כל המדות רעות שהם האהבה ורשפי אש של הבלי עולם או הכעס כו'

um alle schlechten Gefühlsattribute (Middos) zu verwandeln, nämlich die Liebe zu den Nichtigkeiten der Welt, die in feurigen Flammen lodert, oder den Zorn usw.,

להפכם שיהיו רק לה' לבדו ולהיות בבחי' בטול הרצון לה' לבד ולא בבחי' יש ונפרד בפ"ע [בפני עצמו] כו'.

damit sie allein auf G-tt gerichtet sind und man den Willen allein vor G-tt selbst aufhebt (Bittul), statt sich als ein eigenständiges, getrenntes Etwas zu fühlen usw.

ונקי בחי' זאת תשובה שהוא בחילא יתיר כו' דהיינו המדות רעות שהם ברשפי אש להפכם ולהשיכם לה' לבד כנ"ל

Diese Ebene wird Teshuvah (Umkehr) genannt, die „mit größerer Kraft“ wirkt usw.; das heißt, [in-dem man] die schlechten Attribute, die in feurigen Flammen lodern, verwandelt und allein zu G-tt zurückführt, wie oben erwähnt.

(וזהו במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקי' [צדיקים] גמורים אין יכולים לעמוד). ועיי' נעשה תענוג גדול למעלה והוא מבחי' אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא שלמטה.

(Und dies ist [die Bedeutung von]: „An dem Ort, an dem Umkehrende stehen, können selbst die vollkommen Gerechten nicht stehen.“) Dadurch wird oben großes Entzücken (Taanug) bewirkt, und es entspringt der Unterwerfung und Verwandlung der Finsternis in Licht, die unten stattfindet.

וזהו יפה שעה אחת בתשובה כו' להיות שע"י בחי' תשובה דוקא נעשה התענוג למעלה כ"כ [כל כך] שהוא ממש כמשל צפור המדברת כנ"ל

Und dies ist [die Bedeutung von]: „Eine Stunde der Teshuvah ist schöner“ usw.; denn gerade durch Teshuvah wird oben ein solches Entzücken bewirkt, genau wie im Gleichnis vom sprechenden Vogel, das oben erwähnt wurde;

ואזי נעשה מבחי' חר"ן רנ"ה וכנודע על ענין חמץ ומצה שמאות החי"ת של חמץ נעשה ה"א כמ"ש בזהר פ' פנחס ע"פ גער חי"ת קנה כו' ונעשה בחי' מצה.

und dann wird aus der Ebene (Bechinah) von Charan (חרן) Rinah (רנה, Jubelgesang). Bekanntlich verhält es sich ebenso mit Chametz und Matzah: Aus dem Buchstaben Ches des Wortes Chametz (חמץ) wird ein Hei, wie es im Zohar, Paraschas Pinchas, zum Vers „Weise die Bestie (Chayas, gelesen als Ches) des Schilfrohrs zurecht“ usw. heißt, und so entsteht die Ebene der Matzah (מצה).

כמו"כ [כמו כן] מחרן נעשה רנה כמ"ש באבוד רשעים רנה שהוא בחי' התענוג שנעשה למעלה מבחי' אתכפיא ואתהפכא כנ"ל.

Ebenso wird aus Charan Rinah, wie geschrieben steht: „Wenn die Frevler zugrunde gehen, gibt es Jubelgesang“ (Rinah); dies ist das Entzücken, das oben durch die Unterwerfung und Verwandlung bewirkt wird, wie oben erwähnt.

22 והנה בחי' התענוג הזה יתגלה לעתיד דוקא שאז ואת רוח הטומאה אעביר כו' שלא יהיה עוד בחי' חשך ובירורי' [ובירורים] כמו שהוא עתה בעליות וירידות אלא כמ"ש בחר"ש ובקציר תשבות כמבואר במ"א.

Nun wird dieses Entzücken (Taanug) gerade in der zukünftigen Zeit offenbar werden, denn dann heißt es: „Den Geist der Unreinheit werde ich entfernen“ usw., sodass es keine Dunkelheit und keine Läuterungen mehr geben wird wie jetzt, mit Aufstiegen und Abstiegen; vielmehr wird es sein, wie geschrieben steht: „Beim Pflügen und bei der Ernte sollst du ruhen“, wie an anderer Stelle erklärt wird.

23 ויהיה בחי' גילוי אור ה' למטה בבחי' יחוד וביטול בתכלית כמו שהוא למעלה בעולמות עליונים דאיהו וחייוהי וגרמוהי חד כו' שעתה הוא מאין ליש כו' משא"כ לעתיד יהיה מיש לאין בבחי' ביטול ואתהפכא כו'.

Und unten wird das Licht Gottes in einem Zustand völliger Einheit und der Selbstaufhebung (Bittul) offenbar werden, so wie es oben in den höheren Welten ist, wo „Er und Seine Lebenskräfte und Seine Gefäße eins sind“ usw. Denn gegenwärtig geht es vom Nichts zum Etwas usw., während es in der Zukunft vom Etwas zum Nichts gehen wird, in einem Zustand des Bittul und der Verwandlung usw.

24 ואזי יתגלה בחי ענג העליון שהוא בבחי א"ס והוא בחי יום הז' יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים שהוא בחי גילוי ענג העליון כנודע שנעשה מהבירורים שלמטה בשיתא אלפי שנים כו'.

Und dann wird das höchste Entzücken (Oneg), das auf der Ebene des Unendlichen (Ein Sof) steht, offenbart werden; dies ist die Ebene des siebten Tages, „des Tages, der ganz Schabbos und Ruhe für das ewige Leben ist“ – die Offenbarung des höchsten Entzückens, von dem bekannt ist, dass es aus den Klärungen unten während der sechstausend Jahre hervorgeht usw.

וזהו ושבתי כו' אל בית אבי שהוא בחי חזרה והשבה של בחי יעקב מבחי חר"ן כנ"ל לבחי רנה שנק' בית אבי שהוא בחי יצחק שהוא בחי הצחוק והתענוג העליון שיתגלה לעתיד מבחי אתכפא ואתהפכא הנ"ל:

Und dies ist [die Bedeutung von] „Und ich werde zurückkehren“ usw., „zum Haus meines Vaters“: Es ist die Rückkehr und Zurückführung der Ebene von Yaakov von der Ebene von Charan [der verborgenen G-tlichen Stimme], wie oben erwähnt, zur Ebene der Rinah [des Gesangs des Entzückens], die „das Haus meines Vaters“ genannt wird, nämlich die Ebene von Yitzchak, dem überirdischen Lachen und Entzücken, das in der zukünftigen Zeit aus der oben erwähnten Unterwerfung und Umwandlung offenbart werden wird.

25 וזהו שיאמרו לעתיד על יצחק דוקא כי אתה אבינו להיות כי זהו תכלית המכוון בירידת והשתלשלות העולמות כדי שע"י יהיה צחוק ותענוג למעלה כנ"ל.

Und darum werden sie in der zukünftigen Zeit gerade von Yitzchak sagen: „Denn du bist unser Vater“: Denn dies ist der eigentliche Zweck des Herabsteigens und der stufenweisen Herabfolge der Welten (Hishtalshelus), damit dadurch oben Lachen und Entzücken (Taanug) entsteht, wie oben erwähnt.

וזהו ושבתי בשלום כו'. כי בחי ענג הנ"ל שיתגלה לעתיד הוא דוקא ע"י בחי העלאות והמשכות שהם בחי הבירורים למטה בבחי אתכפא ואתהפכא כנ"ל שנקרא בחי שלום.

Und dies ist [die Bedeutung von] „Und ich werde in Frieden zurückkehren“ usw. Denn der oben erwähnte Taanug, der in der zukünftigen Zeit offenbart werden wird, kommt gerade durch Erhebungen und Herabziehungen zustande, nämlich durch die Verfeinerungen unten in der Weise der Unterwerfung und Verwandlung, wie oben erwähnt; [und dies] wird die Ebene (Bechinah) des Friedens (Schalom) genannt.

להיות כי שלום הוא המחבר שני הפכים וכמ"ש עושה שלום במרומיו. שמיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש כו'.

Denn Frieden ist es, was zwei Gegensätze miteinander verbindet, wie geschrieben steht: „Er schafft Frieden in Seinen Höhen“; denn Michael ist der Fürst des Wassers und Gavriel der Fürst des Feuers usw.

26 והנה כתיב שלום שלום לרחוק ולקרוב והיינו ב' בחי' שלום שלום מלמטה למעלה והיינו לרחוק שנעשה קרוב שהוא בחי' העלאה מלמטה למעלה.

Nun heißt es: „Frieden, Frieden dem Fernen und dem Nahen.“ Das heißt, [es gibt] zwei Ebenen des Friedens: Frieden von unten nach oben, nämlich „dem Fernen“, der nahe wird, was die Erhebung von unten nach oben ist;

ושלום מלמעלה למטה היינו בחי' ירידת והמשכת אלקות למטה בבחי' תורה ומצות כמבואר לעיל במ"ש ויצק שמן כו'.

und Frieden von oben nach unten, das heißt das Herabkommen und Herabziehen der G-ttlichkeit nach unten in Torah und mitzvos, wie oben zu dem Vers „Und er goss Öl aus“ usw. erklärt wurde.

27 ועיי' ב' בחי' שלום הנ"ל שהם בחי' אתהפכא מחשוכא לנהורא שלא יהיו בבחי' עלמין דפרודי רק בבחי' יחוד וביטול כמו שהוא למעלה בעולמות עליוני [עליונים] ממש

Und durch die beiden oben erwähnten Ebenen des Friedens, die eine Umwandlung von Finsternis in Licht darstellen, sodass sie nicht im Zustand von Welten der Getrenntheit sein werden, sondern nur im Zustand der Einheit und Selbstaufhebung (Bittul), genau so, wie es tatsächlich oben in den höheren Welten ist,

ואזי אשוב אל בית אבי שיתגלה ממילא בחי' הענג העליון שהוא בבחי' א"ס ממש למעלה מעלה מהשתלשלות העולמות במדרגות רבות מעלה ומטה וחשך ואור.

dann: „Ich werde in das Haus meines Vaters zurückkehren“; das überirdische Entzücken (Taanug), das wirklich auf der Ebene des Unendlichen (Ein Sof) ist, weit über der stufenweisen Herabfolge der Welten (Hishtalshelus) mit ihren vielen Stufen, oben und unten, Finsternis und Licht, wird von selbst offenbar werden.

משא"כ לגבי עצמותו ומהותו ית' קטן וגדול שוים ממש בלי שינוי וכחשכה כאורה ממש.

Im Gegensatz dazu sind im Hinblick auf Sein Wesen und Sein, gesegnet sei Er, Klein und Groß wahrhaftig gleich, ohne jede Veränderung, und „Finsternis ist genau wie Licht“.

28 ואז והיה הוי"י לי לאלקים כו'. כי הנה כתיב כי שמש ומגן הוי"י אלקים שכמו שהמגן הוא נרתק להשמש

ומכסה ומסתיר על אור השמש כמו"כ [כמו כן]

Und dann: „Havayah wird mir Elokim sein“ usw. Denn es steht geschrieben: „Denn Sonne und Schild ist Havayah Elokim“: So wie der Schild eine Hülle für die Sonne ist, die das Licht der Sonne bedeckt und verbirgt,

שם אלקים הוא בחי' נרתק לשם הוי"י ומכסה ומסתיר עליו להיות נבראים בעלי גבול ונפרדים בפ"ע [בפני עצמו] משא"כ שם הוי"י הוא בחי' המשכת אור ה' למטה כו'.

so ist auch der Name, der g-ttliche Strenge bezeichnet (Elokim), eine Hülle für den unaussprechlichen g-ttlichen Namen (Havayah); er bedeckt und verbirgt ihn, damit Geschöpfe entstehen können, die begrenzt und für sich selbständig sind; der Name Havayah hingegen ist das Herabziehen des Lichts G-ttes nach unten usw.

29 והנה כ"ז [כל זה] הוא בבחי' השתלשלות מעלה ומטה וחשך ואור אבל לעתיד שיתגלה בחי' ענג העליון

שהוא למעלה מעלה מבחי' ההשתלשלות והוא למעלה מעלה מבחי' שם הוי"י ושם אלקים

Nun gehört all dies zur stufenweisen Herabfolge der Welten (Hishtalshelus), mit ihrem Oben und Unten, ihrer Dunkelheit und ihrem Licht.

ואזי מה שעתה הוא בחי' שם הוי"י יהיה אז בחי' אלקים לגבי בחי' ענג העליון הנ"ל

Aber in der zukünftigen Zeit, wenn das höchste Entzücken (Taanug) offenbart werden wird, das weit über der stufenweisen Herabfolge der Welten und weit über dem unaussprechlichen g-ttlichen Namen (Havayah) und dem Namen, der g-ttliche Strenge bezeichnet (Elokim), steht, wird das, was jetzt die Ebene des Namens Havayah ist, dann im Verhältnis zum oben erwähnten höchsten Entzücken die Ebene des Elokim sein.

ואזי והאבן הזאת אשר שמתי מצבה כנ"ל יהיה בית אלקים שיהיה בית וכלי לבחי' אלקים דלעתיד שהוא בחי' הוי"י עתה.

Und dann wird „dieser Stein, den ich als Denkmal aufgestellt habe“, wie oben erwähnt, „ein Haus des Elokim sein“: Er wird ein Haus und ein Gefäß für die Ebene des Elokim der zukünftigen Zeit sein, die jetzt die Ebene des Havayah ist.

וכל אשר תתן לי הוא לשון עתיד היינו כל עליות שיהיו לעתיד הכל עשר אעשרנו לך בבחי' מעשר כנודע ודי'ל [ודי למבין]:

„Und alles, was Du mir geben wirst“ steht im Futur; das heißt, alle Aufstiege, die es in der zukünftigen Zeit geben wird, sie alle: „Davon werde ich Dir gewiss den Zehnten geben“, nach Art eines Zehnten, wie bekannt; und dies genügt dem, der versteht.

30 קיצור (א) הנה יעקב המשיך היו"ד ח"ע [חכמה עילאה] לבחי' עקביי' וזהו ענין יציאת יעקב מבאר שבע יסוד אי' [אימא] לבחי' חרן כדי להעלות בירורי נוגה

Zusammenfassung. (a) Yaakov zog das Yud, die höhere Weisheit (Chochmah), hinab auf die Ebene der Fersen. Dies ist die Bedeutung von Yaakovs Aufbruch aus Be'er Sheva, dem Fundament (Yesod) von Imma [Mutter], zur Ebene Charan, um die Verfeinerungen von Nogah [dem Mischbereich von Gutem und Bösem] zu erheben;

והיינו מה שלקח מאבני המקום שהם בחי' אותיות דבר ה' המלוכשים בדצ"ח [בדומם צומח חי] ועשה מהם אבן אחת הוא בחי' יו"ד שזהו וישם מראשותיו (ע' [עיינן] זהר ח"א [חלק א'] דע"ב ופ' ויצא קנ"א ופ' ויחי רל"א ובמ"ש ע"פ אבן ישראל)

das heißt, dass er von den Steinen des Ortes, die die Buchstaben des Wortes G-ttes sind, gekleidet in das Unbelebte, Pflanzliche und Tierische, nahm und aus ihnen einen einzigen Stein machte, der der Ebene des Yud entspricht; dies ist „und er legte [ihn] an sein Kopfende“ (siehe Zohar, Teil I, Folio 72, und Parshas Vayetzei, [Folio] 151, und Parshas Vayechi, [Folio] 231, sowie die Ausführungen zum Vers „der Stein Israels“).

ואח"כ וישם אותה מצבה המשכת בחי' ו' שנמשך מהיו"ד והוא ענין אורייתא מח"נ [מחכמה נפקת] ויצק עליה שמן להיות מה להלן באימה ויראה אף כאן באימה ויראה:

Und danach: „und er stellte ihn als Säule auf“ – das Herabziehen der Ebene des Vav, das sich vom Yud aus erstreckt; dies ist die Bedeutung von „Die Tora geht aus Chochmah hervor.“ „Und er goss Öl darauf“, damit „wie es dort [war] in Furcht und Ehrfurcht, so auch hier in Furcht und Ehrfurcht.“

(ב) ועי'י'י'י' בשלום אל בית אבי בחי' יצחק כי אתה אבינו והוא הצחוק והתענוג שיהיה לעי'י'י' [לעתיד לבוא] מכירורים אלו והיינו עי'י' אתכפיא ואתהפכא נתברר מבחי' חר'ין ונהפך החי'ית להי'א להיות רנ'יה בחי' תענוג

(b) Und dadurch: „Ich werde in Frieden zum Haus meines Vaters zurückkehren“ – zur Ebene Yitzchaks –, „denn du bist unser Vater“; dies ist das Lachen und das Entzücken, das in der kommenden Zeit aus diesen Verfeinerungen hervorgehen wird. Das heißt: Durch Unterwerfung und Umwandlung wird [es] aus der Ebene Charan heraus verfeinert, und der Buchstabe Ches wird zu einem Hei, sodass daraus Rinah [Jubel] wird, die Ebene des Entzückens (Taanug).

(ועד'י'י' בענין יצ'י'י' [יציאת מצרים] מיצר הגרון ע'י' בחי' חרן נחר גרוני כו' וימררו חיי אבותינו וכשנעשה יצ'י'י' [יציאת מצרים] הוא בחי' מצה משא'כ חמץ כענין ההפרש בין חרן לרנה):

(Und ebenso verhält es sich mit dem Auszug aus Ägypten (Mitzrayim): aus der Enge des Halses (Meitzar haGaron), entsprechend der Ebene Charan, „mein Hals ist ausgedörrt“ usw., „und sie verbitterten das Leben unserer Väter“; und wenn der Auszug aus Ägypten geschieht, ist dies die Ebene der Matzah [ungesäuertes Brot], im Gegensatz zu Chametz [Gesäuertem], wie der Unterschied zwischen Charan und Rinah.)

(ג) וגילוי ענג זה עי'י' ב' בחי' שלום לרחוק ולקרוב ואז שם הוי' יהיה רק בבחי' אלקי' לגבי גילוי ההוא ולפיכך האבן הזאת שהיא בחי' המלי' המקבלת משם הוי' יהיה בחי' בית אלקים

(c) Und die Offenbarung dieses Entzückens geschieht durch die beiden Ebenen des Friedens, „für den Fernen und für den Nahen“; dann wird der unaussprechliche g-ttliche Name (Havayah) im Verhältnis zu jener Offenbarung nur auf der Ebene des Namens, der g-ttliche Strenge bezeichnet (Elokim) sein. Daher wird „dieser Stein“, die Ebene der Königsherrschaft (Malchus), die vom Namen Havayah empfängt, die Ebene eines „Hauses Elokim“ sein.

(וגם יי'ל [יש לומר] כיון דלע'י'י' [דלעתיד לבוא] יאמרו ליצחק כי אתה אבינו עי'י' שי'י' בחי' זו בשם אלקים וזי'י' [וזהו שכתוב] צחוק עשה לי אלקים):

(Und man kann auch sagen: Da man in der kommenden Zeit zu Yitzchak sagen wird: „Denn du bist unser Vater“, ist diese Ebene daher mit dem Namen Elokim verbunden; und dies ist [die Bedeutung von] „Elokim hat mir Lachen bereitet“.)

LikuteiTorah.com
DIE CHASSIDISCHE PARSHA

Zu dieser Ausgabe

This edition contains the Hebrew text und the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Deutsche Übersetzung und Erläuterungen: mit Unterstützung von KI (openai/gpt-6-luna-pro:batch) für LikuteiTorah.com erstellt und mit dem Hebräischen sowie Sefaria abgeglichen; noch nicht von einem menschlichen Redakteur geprüft. Bitte prüfen Sie alles Wichtige anhand des hebräischen Textes.

Der Rebbe bat darum, die Maamarim zur Parsha der Woche, der „Chassidischen Parsha“, im Lauf dieser Woche, verteilt auf ihre sieben Tage, zu lernen (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Warum man sie lernen soll und die Brachos des Rebbe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Ein kostenloses, nicht kommerzielles Projekt; nichts hier wird verkauft. Nicht mit Kehot, Sefaria oder der Lubavitcher Bibliothek verbunden. © likuteitorah.com

Von likuteitorah.com/de/torah-ohr/vayeitzei/1/

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok